

А.Б. Тасмаганбетов*, э.ғ.к., доцент¹

Қазақ экономика, қаржы және
халықаралық сауда университеті¹

Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан

Қ.Е. Ағлешов, э.ғ.к., аға оқытушы²

М.А. Тлеубергенова, магистр, аға оқытушы²

А.Ж. Ибрашева, магистр, аға оқытушы²

Қ. Жұбанов ат. Ақтөбе өңірлік университеті²

Ақтөбе қ., Қазақстан

* - негізгі автор (хат-хабарларға арналған автор)

e-mail: aslandelo@mail.ru

ЭЛЕКТРОНДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУ МАҚСАТТАРЫН ІСКЕ АСЫРУДАҒЫ РӨЛІ

Мақалада Қазақстан Республикасында тұрақты даму мақсаттарын іске асыру ерекшеліктері нақты қарастырылған. Авторлар тұрақты даму мақсаттарының маңызды индикаторларын бағалау мен зерттеу үшін, сондай-ақ статистикалық ақпаратты жүйелеу үшін талдамалық және салыстырмалы әдістерді кеңінен пайдаланған. Мақалада тұрақты даму тұжырымдамаларына байланысты ғалымдардың ғылыми еңбектері мен халықаралық ұйымдардың есептеріне баса назар аударылған. Талдау барысында мақала авторлары тұрақты даму мақсаттарының жаһандық рейтингінде Қазақстан Республикасының ең нашар көрсеткіштерін анықтады: «Аштықты жою», «Жақсы денсаулық және әл ауқат», «Теңсіздікті қысқарту» және «Бейбітшілік, әділеттілік және тиімді институттар». Мақалада мемлекеттік қызметтерді цифрландыруды жалғастыру және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мақсатында азаматтардың мемлекеттік қызметшілермен тікелей байланысын қысқарту ұсынылды. Мақала авторлары тұрақты даму мақсаттарын іске асыру бойынша нақты ұсыныстар берді: Қазақстан Республикасының стратегиялық құжаттары мен мемлекеттік бағдарламаларына сәйкес тұрақты даму мақсаттарының индикаторларын нақты анықтау; түрлі мемлекеттік органдар мен бизнес-құрылымдарда мүдделі тараптар арасындағы көрсеткіштерді тұрақты түрде келісіп алу; тұрақты даму мақсаттарының индикаторларын орындау мерзімдерінің бірізділігін толығымен анықтау; тұрақты дамудың негізгі мақсаттары бойынша мемлекеттік саясатты қалыптастыру.

Кілт сөздер: тұрақты даму, мемлекеттік қызметтер, цифрландыру, индикатор, стратегия, бағдарлама, құқықтық мәдениет, мемлекеттік қызметшілер, тұрақты даму мақсаттары, электрондық үкімет.

Ключевые слова: устойчивое развитие, государственные услуги, цифровизация, индикатор, стратегия, программа, правовая культура, государственные служащие, цели устойчивого развития, электронное правительство.

Keywords: sustainable development, public services, digitalization, indicator, strategy, program, legal culture, civil servants, sustainable development goals, e-government.

JEL classification: O12, H70

Кіріспе. Қазіргі уақытта ұлттық реформалардың табыстылығы мемлекеттік басқару органдарының жоспарлы іс-шараларды нақты орындауына тікелей байланысты. Сондықтан мемлекеттік қызметшілерге тиімділік, бейімділік, тұрақты даму мақсаттарын (ТДМ) іске асыруға бағдарлану бойынша ерекше талаптар арттырылады.

Бұл аспектілер қазіргі әлемде Қазақстан дамуының стратегиялық басымдықтарына қол жеткізуде неғұрлым өзекті болып отыр.

«Қазақстан – 2050» Стратегиясында сапалы мемлекеттік қызмет көрсету арқылы азаматтар үшін ең жақсы өмір сүру жағдайларын жасау ел дамуының басты басымдықтарының бірі болып айқындалған [1].

Бұл міндетті шешу пандемия жағдайында мемлекеттік қызметшілерден ТДМ іске асыруға бағытталған басқару қызметін тиімді атқаруды талап етеді. Осыған байланысты ұлттық және жаһандық деңгейлерде мемлекеттік қызметшілер ТДМ индикаторларына қол жеткізуде ерекше миссияны орындайды.

Зерттеудің мақсаты қазіргі жағдайда тұрақты даму мақсаттарын жүзеге асырудың теориялық және практикалық негіздерін қарастыру болып табылады.

Зерттеу әдістері. Мақалада аналитикалық және салыстырмалы әдістер қолданылады. Жобада аналитикалық әдісті қолдану екі тәсілдің көмегімен жүзеге асырылған – сапалық және сандық. Сапалық тәсіл экономикалық мақалалардан, журналдардан, ғылыми зерттеулерден және тұрақты даму тұжырымдамасын дамыту жөніндегі халықаралық мекемелердің есептерінен тұратын кең тақырыптық әдебиеттерді қолдана отырып, сипаттамалық және салыстырмалы талдауға негізделген. Сандық тәсіл ТДМ негізгі (маңызды) индикаторларының өзара байланысын бағалау, сондай-ақ статистикалық ақпаратты жүйелеу болып табылады. Осы мақсатта 2020 жылға арналған «Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізу жөніндегі жаһандық рейтингісі» зерттелді. Жобадағы

салыстырмалы әдіс тұрақты даму мақсаттарын оның объектісіне қарамастан, әр түрлі кезеңдері мен деңгейлерінде жіктеу үшін пайдаланылды. Талдау барысында Қазақстанның тұрақты даму саласындағы индикаторларына Еуразиялық экономикалық одақтың басқа елдерімен салыстырмалы талдау жүргізілді.

Әдебиеттік шолу. Қазіргі заман жағдайында, қоғамдық-саяси өмір тез өзгертін кезде әлемдік қоғамдастық тұрақты даму мақсаттарын іске асыру үшін әлемдік аренада рөлдерді теңестіруде мемлекеттік қызметшілер жұмысының жаһандық өзгерістері бар жаңа форматтарын ұсынады.

2015 жылы Біріккен Ұлттар Ұйымына (БҰҰ) кіретін мемлекеттер «Біздің әлемді қайта құру: 2030 жылға дейінгі кезеңге арналған Тұрақты даму саласындағы күн тәртібі» («Күн тәртібі 2030») құжатына қол қойды, онда таяудағы 15 жылға арналған әлемдік қоғамдастықтың даму бағдары ретінде тұрақты дамудың 17 мақсаты (ТДМ) көрсетілген [2]. Осы құжатқа сәйкес, тұрақты даму Тұжырымдамасы ХХІ ғасырдағы өркениеттің жаһандық дамуының негізгі және жүйелік теориясына айналды.

Кейбір мәліметтер бойынша, «sustainable development» ұғымы алғаш рет 1987 жылы «Біздің ортақ болашағымыз» қоршаған орта және даму жөніндегі халықаралық комиссияның материалдарында айтылған. Мұнда тұрақты даму «қазіргі заманның қажеттіліктерін қанағаттандыратын, бірақ болашақ ұрпақтардың өз қажеттіліктерін қанағаттандыру қабілетіне қауіп төндірмейтін даму» ретінде қарастырылады [3].

В.А. Коптюг пен Н.Н. Моисеевтің бойынша, тұрақты даму – адамзаттың қисынды әлеуметтік-экономикалық дамуының тепе-теңдігіне қол жеткізу және саналы даму негізінде қоршаған ортаны сақтау [4, 5].

В.М. Котляков және басқалардың пікірінше, тұрақты даму деп қазіргі және болашақ ұрпақтардың рухани, материалдық

кажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған, әлеуметтік әділеттілік пен экологиялық талаптарды ескере отырып, осы деңгейде табиғи-әлеуметтік жүйелер үшін қажетті дамуды түсіну керек [6].

Б. Сырлыбаева тұрақты даму белгілі бір дәрежеде ресурстық шектеулерді еңсеруге мүмкіндік беретін және экономикалық өсуге, экологиялық тұрақтылыққа, әлеуметтік тұрақтылық пен әділдікке қол жеткізу үшін жағдай жасайтын адамның ғылыми, білім беру және зияткерлік қызметі болып табылатынын атап өтті [7].

Т.В. Ускова келесі анықтама береді: тұрақты даму шектеулі ресурстардың көбеюін және экономикалық өсу сапасын қамтамасыз ететін экономикалық даму түрін сипаттайды [8].

2000 жылы Нью-Йоркте «Мыңжылдық саммиті» өтті, оған 185 мемлекет және үкімет басшылары қатысты. Осы іс-шарада жаһандық теңсіздікті жоюға, яғни дамушы елдердегі халықтың өмір сүру деңгейінің негізгі көрсеткіштерін арттыру жөніндегі көкейтесті мәселелерді шешуге бағдарланған Мыңжылдық даму мақсаттары (МДМ) жарияланды. 2015 жылға дейін МДМ бойынша жоспарланған көрсеткіштер базалық нүкте ретінде 1990 жылғы көрсеткіштерге негізделі отырып қалыптастырылды. МДМ-ның негізгі мәні олардың жаһандық дамуды қолдау саласындағы бағдар болып табылатындығында және Дамуға ресми көмектің (ДРК) өсуін елеулі ынталандыруында болды [9].

2008 жылғы әлемдік қаржы-экономикалық дағдарыстың теріс салдарларын жою мақсатында көптеген мемлекеттер экономиканың «жасыл» секторларын жетілдіруге, инновациялық ресурс-энергиялық тиімді технологияларға инвестициялар салуға және т.б. бағытталған экономиканы ынталандыру және қолдау жөніндегі шаралар кешенін әзірледі. 2009 ж. БҰҰ-ның Қоршаған орта жөніндегі бағдарламасы (ЮНЕП) «Жаһандық «жасыл» жаңа бағыт» құжатын

шығарды, онда экологиялық тұрақтылықты сақтау мақсатында әлемдік экономикалық жүйені қайта құру идеялары тұжырымдалды [10].

2012 жылы БҰҰ-ның Тұрақты дамуға арналған «Рио+20» конференциясында Тұрақты даму жөніндегі комиссияның орнына БҰҰ Бас Ассамблеясының жанынан Тұрақты даму жөніндегі әмбебап үкіметаралық саяси форум құру туралы шешім қабылданды. Конференция қорытындысы бойынша «Біз қалайтын болашақ» құжаты әзірленді, онда «жасыл» экономика «ережелердің қатаң жиынтығы» емес, тұрақты дамуды қамтамасыз ететін негізгі құралдардың бірі болып табылатыны атап өтілді. Осы құжатқа сәйкес әрбір мемлекет өзінің ұлттық жоспарларын, стратегияларын және тұрақты даму басымдықтарын ескере отырып, тиісті тәсілді таңдай алады [11].

Қорытындылай келе, тұрақты даму тұжырымдамасы соңғы бірнеше онжылдықта ұзақ эволюцияны бастан өткергенін және қазіргі заманғы жаңа өзгерістерге сәйкес жаһандық күн тәртібінде өзгеруді жалғастыратынын атап өтеміз.

Негізгі бөлім. 2020 жылы ТДМ жаһандық рейтингінде Қазақстан Республикасы 65-орынды иеленді. Жақсы позицияға қарамастан, Қазақстан 69,86 ұпаймен ЕАЭО-ның барлық дерлік елдеріне жол берді [12].

ТДМ индикаторларын талдау барысында Қазақстан Республикасында 17 мақсаттың 3-і бойынша ең үздік көрсеткіштері бар екені анықталды. Рейтингте 3 мақсат бойынша деректер болған жоқ:

– 10-мақсат: «Теңсіздікті қысқарту»;

– 12-мақсат: «Жауапты тұтыну және өндіріс»;

– 14-мақсат: «Теңіз экожүйелерін сақтау».

Үш мақсат бойынша деректердің болмауы ЕАЭО елдеріне (Беларусь (18-орын), Қырғызстан (52-орын), Ресей (57-орын) Қазақстанды басып озуға мүмкіндік берді.

ТДМ жаһандық рейтингінде Қазақстан Республикасы келесі мақсаттар бойынша ең

нашар көрсеткіштерге ие болды: «Аштықты жою», «Жақсы денсаулық және әл ауқат», «Теңсіздікті қысқарту» және «Бейбітшілік, әділдік және тиімді институттар».

Атап айтқанда, 16-ТДМ «Бейбітшілік, әділдік және тиімді институттар» тұрақты даму мақсаттарын іске асыру бойынша мемлекеттік қызметшілердің хабардар болуының негізгі құралы болып табылады.

Бұл мәселені шешу мемлекет деңгейінде жұмыс істейтін стратегияны қабылдау, барынша ашықтық жағдайында және азаматтық қоғамды үдеріске тарту кезінде мүмкін болады.

«Қазақстандағы БҰҰ-ның Тұрақты

даму мақсаттарын іске асыруға азаматтық қоғам институттарын тарту» жобасы шеңберінде «Қазақстандағы БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарын орындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар» әзірленді. Әдістемелік ұсынымдардың міндеті – барлық мүдделі тұлғаларға өз қоғамдастықтары деңгейінде, сондай-ақ өңірлік және мемлекеттік деңгейлерде тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге көмектесу [13].

Дегенмен, Қазақстан Республикасында әлі күнге дейін мемлекеттік меншік ұйымдарында сыбайлас жемқорлық және қаржылық бұзушылықтар бар (1-кесте).

1-кесте

2020 жылы мемлекеттік органдар жүргізген тексерулердің нәтижелері*

Көрсеткіштер	Барлығы	Мемлекеттік меншік	Жеке меншік	Басқалары	Жеке тұлғалар
Аяқталған тексерістер саны	61281	34479	22894	22	3886
- бұзушылықтар табылды	34513	19523	12471	7	2512
- бұзушылықтар табылған жоқ	26768	14956	10423	15	1374

*Құқықтық статистика комитетінің мәліметтері [14]

Көріп отырғанымыздай, 2020 жылы мемлекеттік органдар жүргізген тексерулер қорытындысы бойынша статистикалық деректерге сәйкес мемлекеттік меншік ұйымдарында 34479 тексеру жүргізілді, оның ішінде 19523 бұзушылық анықталды.

16-ТДМ толық іске асыру үшін заңдарды сақтамау жағдайларына және сыбайлас жемқорлық көріністеріне «мүлдем төзбеушілікке», азаматтардың құқықтық мәдениеті мен құқықтық санасын арттыруға ұмтылу қажет.

Сондықтан бізге мемлекеттік қызметтерді цифрландыруды жалғастыру және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мақсатында азаматтардың мемлекеттік қызметшілермен тікелей байланысын қысқарту қажет.

Мұндай жағдайда электрондық мемлекеттік қызметтер ақпарат жинаудың орнын толтырушы болуы мүмкін. Электрондық үкімет шалғай елді мекендерден немесе әлеуметтік жағдайы төмен қоғамдастықтардан келген адамдарға тікелей қызметтер мен өзара әрекеттесу мүмкіндіктерін ұсына алады. Оларға үйден немесе ауылдық жерлердегі цифрлық дүңгіршектер арқылы кіруге рұқсат беріледі. Электрондық үкімет тек қызмет көрсетуді ғана қажет етпейді (1-сурет), сонымен қатар цифрлық сауаттылықты (4-мақсат), цифрлық интеграцияны (5, 8 және 10-мақсаттар), цифрлық байланысты (9-мақсат) және цифрлық сәйкестікті (16-мақсат) нығайтуда маңызды рөл атқарады.

1-сурет. ТДМ нәтижелерін қадағалаудағы электрондық мемлекеттік қызметтердің рөлі*

*Авторлармен құрастырылған

2020 жылдың басынан бастап COVID-19 жаһандық пандемиясының пайда болуына байланысты электрондық мемлекеттік қызметтердің халық өміріндегі рөлі одан да маңызды болды. Әлеуметтік қашықтықты сақтау онлайн-өзара қарым қатынасты да меңзейді, яғни дәстүрлі электрондық мемлекеттік қызметтерді қолдану өзекті және кең таралуда. Алайда, сонымен бірге, электрондық мемлекеттік қызметтер платформалары инновациялық тәсілдермен дағдарысты басқару үшін де қолданылады.

Әлемнің барлық елдерінің үкіметтері мүдделі тараптармен бірлесе жұмыс істей отырып, жалған ақпараттың таралуына жол бермеу және дезинформация деңгейін төмендету үшін өзара іс-қимылдың және халыққа, сондай-ақ денсаулық сақтау қызметкерлеріне ашық және уақтылы ақпарат берудің жаңа құралдарын зерделеуге және жасауға тырысуда. Сонымен қатар, қоғамдастық деңгейіндегі пандемия салдарын басқару бойынша цифрлық технологиялардың жедел әрі жылдам енгізуі деректердің құпиялылығы мәселесі мен цифрлық теңсіздіктің туындауына алып келуі мүмкін. Өз кезегінде, бұл соңғы жылдары мемлекеттер жеткілікті түрде қаржыландырған элект-

рондық мемлекеттік қызметтердің құралдары мен қосымшаларының, ұлттық даму тұжырымдамаларының тиімділігіне күмән келтіреді.

Қорытынды. Осылайша, электрондық мемлекеттік қызметтерді дамыта отырып, тұрақты даму мақсаттарын тиімді іске асыру мынадай бағыттарда іске асырылуы керек:

- стратегиялық құжаттар элементтері мен Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағдарламалары арасындағы синергияны ескере отырып, ТДМ индикаторларын нақты баяндау;
- әр түрлі мемлекеттік органдар мен бизнес-құрылымдарда мүдделі тараптар арасында ТДМ индикаторлары бойынша тұрақты түрде ақпарат алмасу және келісу;
- ТДМ индикаторларын іске асыру бойынша құралдарды енгізумен кадрлық әлеуетті және синергияны дамытуға ықпал ететін ТДМ индикаторларын орындау мерзімдерінің сәйкес реттілігі мен біркелкілігін анықтау;
- ТДМ бойынша Ұлттық есепті дайындау үшін негізгі тұрақты даму мақсаттары бойынша мемлекеттік саясатты қалыптастыру.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Послание Президента Республики Казахстан – Лидера Нации Н.А. Назарбаева народу Казахстана «Стратегия Казахстан – 2050: новый политический курс состоявшегося государства», г. Астана, 14 декабря 2012 года.
2. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года. <https://documentsddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/285/75/PDF/N1528575.pdf?OpenElement>.
3. Brundtland, G. Our common future: The World Commission on Environment and Development. – Oxford: Oxford University Press, 1987. – 400 p.
4. Коптюг В.А. Основные факторы, обуславливающие необходимость перехода человечества к устойчивому развитию [Текст] / В.А. Коптюг // Реформы в России с позиции концепции устойчивого развития. – Новосибирск: «Гражданский мир», 1995. – С. 14-18.
5. Моисеев Н.Н. Судьба цивилизации. Путь Разума / Н.Н. Моисеев. – М., 2000. – 238 с.
6. Котляков В.М., Глазовский Н.Ф., Руденко Л.Г. Географические подходы к проблеме устойчивого развития // Известия РАН. Серия география. – 1997. – №6. – С. 8-15.
7. Сырлыбаева Б. Устойчивое развитие: проблемы определения и реализации. <http://www.kisi.kz/ru/categories/ekonomika-i-energetika/posts/ustoychivoe-razvitie-problemy-opredeleniya-i-realizacii-1/>
8. Ускова Т.В. Управление устойчивым развитием региона: монография / Т.В. Ускова. – Вологда: ИСЭРТ РАН, 2009. – 355 с.
9. Кикун Д. ООН: новые горизонты устойчивого развития / Сайт РСМД. 15.09.2015. URL: http://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/analytics/oon-novye-gorizonty-ustoychivogorazvitiya/?sphrase_id=342037
10. Доклад ЮНЕП «Глобальный «зеленый» новый курс», март 2009. – 42 с. http://greenlogic.by/content/files/GREENTRANSPORT/UNEP90_RUS.pdf
11. Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 27 июля 2012 года. 66/288. Будущее, которого мы хотим. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/476/12/PDF/N1147612.pdf?OpenElement>
12. Sustainable development ranking 2020. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020.pdf>
13. Методические рекомендации по имплементации Целей устойчивого развития ООН в Республике Казахстан разработаны в рамках Гранта НАО «Центр поддержки гражданских инициатив» по теме «Вовлечение институтов гражданского общества в реализацию Целей устойчивого развития ООН в Казахстане». – Нур-Султан: ОЮЛ «Международная организация «EXPO&WOMEN», 2020. – 130 с.
14. Данные комитета правовой статистики за 2020 год. <https://www.gov.kz/memleket/entities/pravstat/press/article/details/17348?directionId=6894&lang=ru>

REFERENCES

1. Poslanie Prezidenta Respubliki Kazahstan – Lidera Nacii N.A. Nazarbaeva narodu Kazahstana «Strategija Kazahstan – 2050: novyj politicheskij kurs sostojavshegosja gosudarstva» [Address of the President of the Republic of Kazakhstan-Leader of the Nation N. A. Nazarbayev to the people of Kazakhstan “ Strategy Kazakhstan-2050: a new political course of the established state], g. Astana, 14 dekabrja 2012 goda [in Russian].

2. Preobrazovanie nashego mira: Povestka dnja v oblasti ustojchivogo razvitija na period do 2030 goda [Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development]. <https://documentsddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/285/75/PDF/N1528575.pdf?OpenElement> [in Russian].
3. Brundtland, G. Our common future: The World Commission on Environment and Development. – Oxford: Oxford University Press, 1987. – 400 p.
4. Koptjug V.A. Osnovnye faktory, obuslavlivajushhie neobhodimost' perehoda chelovechestva k ustoichivomu razvitiju [The main factors that determine the need for the transition of humanity to sustainable development] / V.A. Koptjug // Reformy v Rossii s pozicii koncepcii ustoichivogo razvitija. – Novosibirsk: «Grazhdanskii mir», 1995. – S. 14-18 [in Russian].
5. Moiseev N.N. Sud'ba civilizacii. Put' Razuma. [The fate of civilization. The Path of Reason] / N.N. Moiseev. – M., 2000. – 238 s. [in Russian].
6. Kotljakov V. M., Glazovskii N.F., Rudenko L.G. Geograficheskie podhody k probleme ustoichivogo razvitija // Izvestija RAN. Serija geografija. – 1997. – №6. – S. 8-15 [in Russian].
7. Syrlybaeva B. Ustojchivoje razvitie: problemy opredelenija i realizacii [Sustainable development: problems of definition and implementation]. <http://www.kisi.kz/ru/categories/ekonomika-i-energetika/posts/ustoychivoje-razvitie-problemy-opredeleniya-i-realizacii-1/> [in Russian].
8. Uskova T.V. Upravlenie ustojchivym razvitiem regiona: monografija [Managing the sustainable development of the region] / T.V. Uskova. – Vologda: ISJeRT RAN, 2009. – 355 s. [in Russian].
9. Kiku D. OON: novye gorizonty ustojchivogo razvitija. [UN: New horizons for sustainable development] / Sajt RSMD. 15.09.2015. URL: http://russiancouncil.ru/analytics-and-comments/analytics/oon-novye-gorizonty-ustoychivogorazvitiya/?sphrase_id=342037 [in Russian].
10. Doklad JuNEP «Global'nyj «zelenyj» novyj kurs» [UNEP Global Green New Deal Report], mart 2009. – 42 s. http://greenlogic.by/content/files/GREENTRANSPORT/UNEP90_RUS.pdf [in Russian].
11. Rezoljucija, prinjataja General'noj Assambleej 27 ijulja 2012 goda. 66/288. Budushhee, kotorogo my hotim. [Resolution adopted by the General Assembly on 27 July 2012. 66/288. The future we want.] Rezhim dostupa. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/476/12/PDF/N1147612.pdf?OpenElement> [in Russian].
12. Sustainable development ranking 2020. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020.pdf>
13. Metodicheskie rekomendacii po implementacii Celej ustojchivogo razvitija OON v Respublike Kazahstan razrobotany v ramkah Granta NAO «Centr podderzhki grazhdanskikh iniciativ» po teme «Vovlechenie institutov grazhdanskogo obshhestva v realizaciju Celej ustojchivogo razvitija OON v Kazahstane» [Methodological recommendations on the implementation of the UN Sustainable Development Goals in the Republic of Kazakhstan were developed within the framework of the Grant of the NAO “Center for Support of Civil Initiatives “on the topic” Involvement of civil society institutions in the implementation of the UN Sustainable Development Goals in Kazakhstan”]. – Nur-Sultan: OJuL «Mezhdunarodnaja organizacija «EXPO&WOMEN», 2020 g. – 130 s. [in Russian].
14. Dannye komiteta pravovoj statistiki za 2020 god [Data of the Legal Statistics Committee for 2020]. <https://www.gov.kz/memleket/entities/pravstat/press/article/details/17348?directionId=6894&lang=ru> [in Russian].

А.Б. Тасмаганбетов, К.Е. Агleshov, М.А. Тлеубергенова, А.Ж. Ибрашева

**РОЛЬ ЭЛЕКТРОННЫХ ГОСУДАРСТВЕННЫХ УСЛУГ В РЕАЛИЗАЦИИ ЦЕЛЕЙ
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ**

Аннотация

В статье рассмотрены особенности реализации Целей устойчивого развития в Республике Казахстан. Для оценки значимых индикаторов Целей устойчивого развития, а также для систематизации статистической информации, авторами использованы аналитические и сравнительные методы. В статье основное внимание уделено научным трудам ученых и отчетам международных организаций, связанные с концепциями устойчивого развития. В ходе анализа авторами статьи определены наихудшие показатели Республики Казахстан в Глобальном рейтинге Целей устойчивого развития: «Ликвидация голода», «Хорошее здоровье и благополучие», «Уменьшение неравенства» и «Мир, правосудие и эффективные институты». В статье было предложено продолжить цифровизацию государственных услуг и сократить прямые контакты граждан с государственными служащими с целью профилактики коррупции. Авторами статьи были предложены конкретные рекомендации по реализации Целей устойчивого развития: четко определить индикаторов Целей устойчивого развития в соответствии со Стратегическими документами и государственными программами Республики Казахстан; регулярно согласовывать показатели между заинтересованными сторонами в различных государственных органах и бизнес-структурах; определить последовательности сроков выполнения индикаторов Целей устойчивого развития; сформировать государственную политику по ключевым целям устойчивого развития.

A. Tasmaganbetov, K. Agleshov, M. Tleubergenova, A. Ibrasheva

**THE ROLE OF DIGITAL PUBLIC SERVICES IN THE IMPLEMENTATION
OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS**

Annotation

The article covers the features of the implementation of the sustainable development goals in the Republic of Kazakhstan. The authors used analytical and comparative methods to assess the significant indicators of the sustainable development goals, as well as to systematize statistical information. The article focuses on the research of scientists and reports of international organizations related to the concepts of sustainable development. During the analysis, the authors identified the worst indicators of the Republic of Kazakhstan in the Global Ranking of the Sustainable Development Goals: “Eliminating hunger”, “Good health and well-being”, “Reducing inequality” and “Peace, justice and effective institutions”. The article proposed to continue the digitalization of public services and reduce direct contacts of citizens with civil servants in order to prevent corruption. The authors proposed specific recommendations for the implementation of the Sustainable Development Goals: clearly define the indicators of the Sustainable Development Goals in accordance with Strategic documents and state programs of the Republic of Kazakhstan; regularly coordinate indicators between stakeholders in various state bodies and business structures; determine the sequence of deadlines for the implementation of indicators of the Sustainable Development Goals; form a state policy on key sustainable development goals.

